

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Introduktion till valgallupar

Rapeli, Lauri

Published in:
Västra Nyland

Published: 17/01/2023

Document Version
Accepted author manuscript

Document License
Publisher rights policy

[Link to publication](#)

Please cite the original version:

Rapeli, L. (2023). Introduktion till valgallupar. *Västra Nyland*, 11. <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2023050139717>

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Introduktion till valgallupar

Med riksdagsvalet hägrande i horisonten (2 april), är det på sin plats med lite baskunskap om gallupar. Gallupresultat kommer att ha en stor roll i nyhetsbevakningen inför valet och då kan det vara nyttigt att veta hur man ska förhålla sig till dem.

Även om det i synnerhet under valkampanjen kan kännas som att det görs mätningar var och varannan dag, görs valgallupar och andra politiska opinionsmätningar rätt sällan i Finland i en internationell jämförelse. YLE har sedan 1990-talet gjort systematiska, månatliga mätningar av partistödet, men utöver den gör olika medier och vissa forskargrupper liknande mätningar främst enbart i samband med val.

YLES mätningar håller bra kvalitet. De görs kontinuerligt, med samma metodik och med ett ganska stort antal svarspersoner. YLE rapporterar alltid felmarginalen, som just nu ligger under 2 procentenheter, vilket är rätt så lågt. Detta räcker dock tyvärr inte för att göra en ordentlig bedömning av hur pålitliga resultaten är. Till det behövs också konfidensintervallen, som berättar hur säkra vi kan vara på att mätningen visar rätt. Låt oss ta Samlingspartiets väljarstöd i den senaste YLE-mätningen som ett exempel. Stödet var 23 procent med en felmarginal på 1,8 procentenheter. Om konfidensintervallen är 95 procent (som den ofta är), betyder det att med 95 procents sannolikhet ligger Samlingspartiets riktiga väljarstöd någonstans mellan 21,2 och 24,8 procent. Om vi, med andra ord, skulle upprepa precis samma undersökning 100 gånger, skulle Samlingspartiets väljarstöd 95 gånger landa mellan dessa siffror.

I den föregående mätningen var Samlingspartiets väljarstöd 1 procentenhet högre. Med tanke på att mätningarna görs på samma sätt och att felmarginalen är större än förändringen, verkar det mycket möjligt att Samlingspartiets väljarstöd inte i verkligheten hade ändrat överhuvudtaget. Nyhetsrapporteringen, som tog fasta på det sjunka stödet för partiet, kan därför vara vilseledande. Kolla alltså alltid felmarginalen i förhållande till förändringen – och beakta konfidensintervallen om den finns tillgänglig.

Gallupars pålitlighet hänger förstås ihop med vem som besvarar dem. Om viss sorts svarspersoner är kraftigt över- eller underrepresenterade, är risken stor för att resultatet blir felaktigt. Den allmänna inställningen till att delta i surveyundersökningar verkar ha blivit negativare under åren, vilket gör det svårt att uppnå hög representativitet. Resultaten har ändå inte blivit mindre precisa. Omfattande historiska analyser tyder på att även om enskilda mätningar i enskilda val kan producera opålitliga resultat, har noggrannheten snarare ökat under åren.

Resultaten är mindre noggranna för stora partier vars väljarkår också innefattar individer som sällan deltar i gallupar. Val med flera jämnstarka och stora partier är också svåra att förutspå, vilket kan vara fallet i Finland på våren. Ta därför galluparna som nyttig bakgrundsinformation, inte som absoluta sanningar.

Lauri Rapeli

Forskningschef vid Åbo Akademi